

Mededelingsblad van de Vlaamse Bosbouwvereniging

Geraardsbergse steenweg 267

9231 Gontrode

De Boskrant

mei - juni

1985

5.2.0.1. 38 1376

2 maandelijks tijdschrift

15 jg. nr. 3

De Boskrant

mei-juni 1985

ISSN 0773 137X

2-maandelijks tijdschrift
15 jg. nr. 3

REDAKTIERAAD :

Boury, F.
Coppens, H.
De Bruycker, P.
De Schuyter, J.
De Wever, B.
De Wulf, R.
Dua, V.
Geldhof, P.
Lust, N.
Maertens, Ph.
Mees, G.
Meuleman, B.
Roeckaert, M.
Roggeman, G.
Roskams, P.
Saey, F.
Van Boghout, E.
Vanden Bil, V.
Van Haeren, R.
Van Look, K.
Van Miegroet, M.
Van Slycken, J.
Vitse, T.

EINDREDAKTIE :

Dua, V.

VERANTWOORDELIJKE UITGEVER :

Lust, N.

V.B.V.
Geraardsbergse steenweg 267
9231 Gontrode

Tel. 091/52.21.13

ABONNERING :

Pers. abonnement 350,-
Studenten 200,-

te storten op
P.C. 000-1027867-55

inhoud

Redaktioneel	1
Van Waters en Bossen naar Groenbeheer	2
Biotechnologie in de bosbouw	6
Het plantrecht	9
Uit de provincie :	
Bosbescherming in de praktijk	11
Protest tegen motorcrossen in bossen Voorkempen	13
Limburg : verkoop van hout in de onderworpen bossen	13
St.Denijs-Westrem : Beurskomplex of stadsbos ?	13
Beleid : Vlaamse Raad - Vragen en antwoorden (nr.6/08.01.1985)	14
Uit de vereniging :	
Studiedag "15 jaar bosrecreatie in Vlaanderen"	16
Verslag van de raad van beheer	17
Nieuwe publikaties V.B.V.	18
Buitenland :	
Bebossing op de Kaapverdische eilanden	19
Internationaal bosbouwsymposium Dublin	21
Info	22

redactioneel

Recreatie en het bos

De bossen hebben altijd een meervoudige functie vervuld. Al naar gelang de tijd en de plaats werden evenwel andere aksenten gelegd.

Het bosgebruik in Vlaanderen heeft sinds 1945 grondige veranderingen ondergaan. Eén van de meest opvallende punten daarbij is, dat sinds 1970 de bosrecreatie zich algemeen ontwikkeld heeft. Voorheen bestond deze vorm van bosgebruik praktisch niet, tenzij je bijvoorbeeld de jacht ook als bosrecreatie beschouwt. Uitzonderingen zijn er natuurlijk altijd geweest, zoals het Zoniënwoud, waar steeds zeer veel recreanten, van allerlei aard, naar toe gekomen zijn.

De bosrecreatie is in feite door de boswetgeving van 1854 verboden. Enkel de openbare wegen zijn toegankelijk. Deze wetgeving bestaat nog altijd, maar sinds 1970 werden toch grote gedeelten van het openbare bos opengesteld voor het publiek. Hedendaags is ongeveer de helft van het openbaar bos onder zekere voorwaarden toegankelijk. Het ontwerp van bosdecreet voorziet dat alle openbare bossen toegankelijk zijn voor de wandelaars op de normale wegen. Gedeelten van het bos kunnen, om dringende redenen, afgesloten worden. De toepassing van deze wetgeving zal de huidige situatie, zeker in bepaalde streken, grondig wijzigen. Vooral de Kempische dennebossen zijn thans nog grotendeels gesloten. De nodige aanpassingen zullen hier moeten voorzien worden.

Het ontwerp van bosdecreet laat de privé-bossen vrij. De privé-boseigenaars hebben vanzelfsprekend de mogelijkheid om met de bevoegde overheden schikkingen te treffen voor het openstellen van hun bossen. Op dit ogenblik zijn reeds enkele privé-bossen opengesteld. Laten wij hopen, dat er in de toekomst nog heel wat bijkomen, voornamelijk in de meest bosarme gebieden.

N. Lust

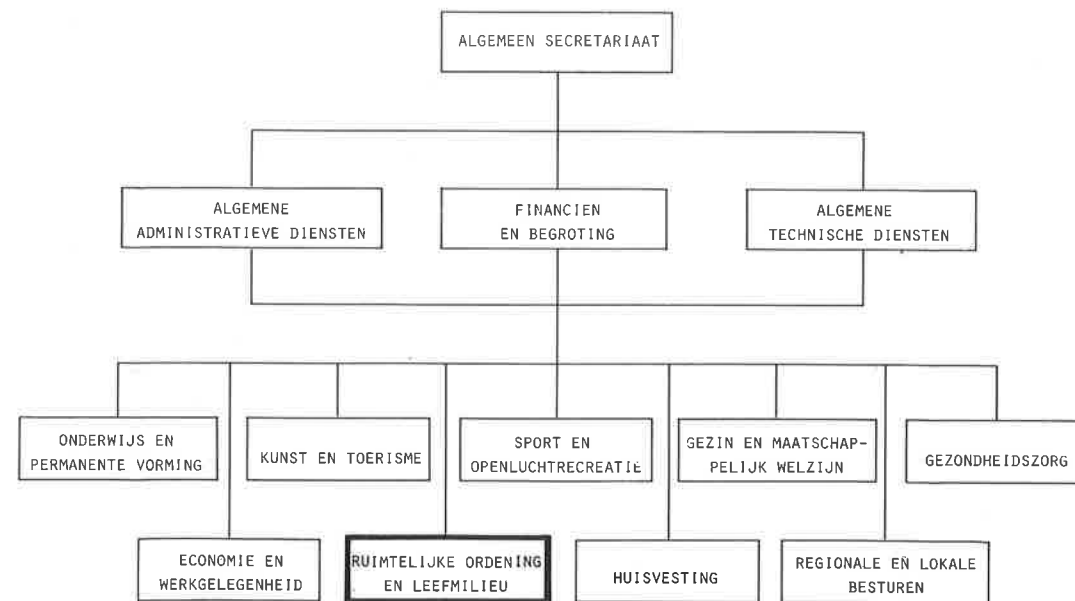
Van Waters en Bossen naar Groenbeheer

Nadat verscheidene jaren het onderwerp "regionalisatie" het sluitstuk vormde van de eindejaarstoespraak van de toenmalige directeur-generaal op het gecentraliseerd Waters en Bossen en na veel getwijfel hoe en wanneer de scheiding er uiteindelijk zou komen, heette de Voorzitter van de Vlaamse Executieve ons per 29 december 1982 welkom in het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap.

De feitelijke splitsing gebeurde medio februari 1984 met de verhuis naar de nieuwe Administratie voor Ruimtelijke Ordening en Leefmilieu, Bestuur voor Landinrichting, Dienst Groenbeheer, Belliardstraat 12-14-18, 1040 Brussel (tel.02/513.99.20).

De A.R.O.L. is één van de 9 lijnbesturen van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, dat gestructureerd is zoals aangegeven in organogram 1. Zelf werd deze administratie opgedeeld in vier grote besturen nl. Ruimtelijke Ordening, Monumenten en Landschappen, Landinrichting en Leefmilieu. Deze vier entiteiten zijn op het niveau van het hoofdbestuur ingedeeld in verschillende diensten. Deze laatste opsplitsing bestaat niet in de buitendienst (zie organogram 2).

Op het hoofdbestuur worden de besturen gekoördineerd en bijgestaan door de cellen Koördinatie en Planning en Betwiste Zaken die beide direkt afhankelijk zijn van de

Organogram 1 : Plaats van de A.R.O.L. in het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap

Direkteur-generaal. Provinciaal wordt een koördinator voorzien wiens taak er vooral in zal bestaan te zorgen dat een éénvormig advies veruitwendigd wordt voor de domeinen die door de A.R.O.L. behandeld worden. Gezien de groepering van besturen met uiteenlopende belangen is dit niet steeds evident.

Het ex-Bestuur Waters en Bossen werd sa-

men met het geregionaliseerd gedeelte van het Groenplan (Openbare Werken) onder de gegroepeerde benaming Groenbeheer ondergebracht in het Bestuur voor Landinrichting.

Een 2de cel binnen dit Bestuur is Landbouw (ex-Ministerie van Landbouw) terwijl per 1 december 1984 een derde cel Natuurbehoud werd opgericht.

De bevoegdheden van deze drie cellen kunnen als volgt samengevat worden :

1) Groenbeheer

a) ex-Waters en Bossen

- Beheer van de Staatsbossen (onderhoud, beplantingen, aanleg van boswegen, uitvoeren van infrastructuurwerken, hakken of verkoop in bossen of gedeelten ervan).
- Beheer van gemeentebossen via subsidieverlening voor bebossing, boswegenaanleg, recreatieve en toeristische inrichting van beboste eigendommen
- Aankoop en ruil van bossen met particulieren en gemeenten
- Jacht
- Vogelvangst
- Visvangst (riviervisserij).

b) ex-Groenplan

- Aankoop van groene ruimten
- Aanleg van openbare groene ruimten en beheer van parken en plantsoenen
- Toelagen aan ondergeschikte besturen voor aankoop en aanleg van openbare groene ruimten
- Beplantingswerken, proefbepantingen
- Toelagen aan particulieren
- Serres, boomkwekerijen.

2) Natuurbehoud

- De inrichting en het beheer van de natuurreservaten
- De erkenning en subsidiëring van privé-natuurreservaten
- De voorbereiding van landschaps- en natuurparken
- De voorbereiding en opstelling van de reglementering
- De veruitwendiging van de internationale verdragen en de daaruit voortvloeiende internationale akten die een uitgebreide en gekoördineerde bescherming willen organiseren, van in het wild levende dieren en planten en hun leefmilieu.

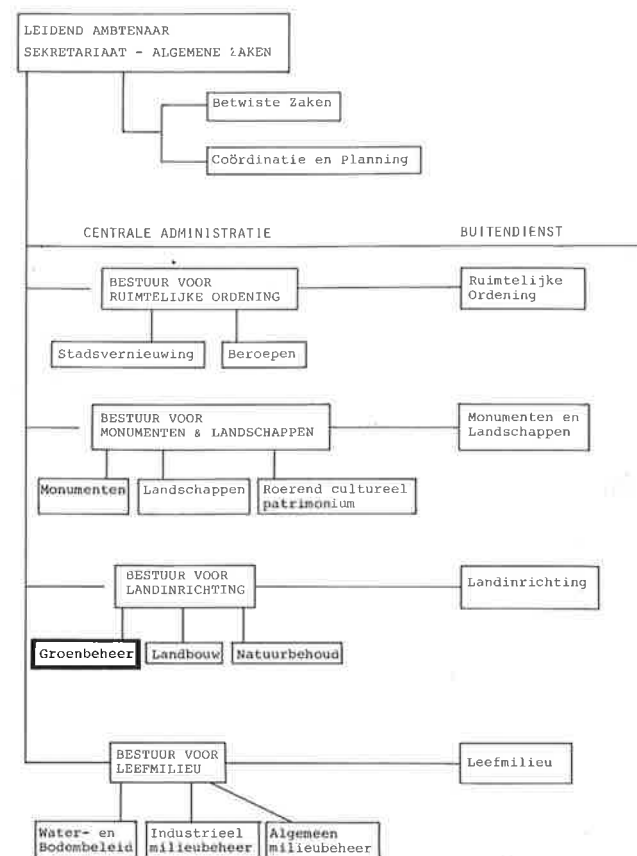
3) Landbouw

a) Ordening van het platteland

- Beleidsaspecten i.v.m. de ruilverkaveling, administratieve en budgettaire voorbereiding.

b) Landelijke Waterdienst

- Beleidsaspecten i.v.m. onbevaarbare waterlopen
- Beleidsaspecten i.v.m. polders en wateringen.

Organogram 2 :

Structuur van de administratie voor ruimtelijke ordening en leefmilieu

Het algemeen beleid wordt uitgestippeld door de drie diensten van het hoofdbestuur en wordt, voor wat Groenbeheer en Natuurbehoud betreft, uitgevoerd door de buitendiensten, waarvan de samenstelling op dit ogenblik nog niet is veranderd.

Een belangrijke wijziging in de structuur van de dienst Groenbeheer bestaat erin dat de binding tussen hoofdbestuur en buitendienst sterk afgezwakt werd. Waar vroeger

alle facetten van de dienst ook op het hoofdbestuur aanwezig waren zijn de buitendiensten voor allerlei formaliteiten nu afhankelijk van andere diensten, besturen en zelfs administraties. Vooral de financiële bedrijfsvoering, personeel en administratie zijn hiervan voorbeelden. In de huidige overgangstoestand schept dit uiteraard de nodige verwarring, extra in de hand gewerkt door de reorganisatie van administratieve pro-

cedures die men probeert gelijk te schakelen voor de ganse Vlaamse Gemeenschap. Daarenboven worden de buitendiensten nu belast met nieuwe taken vermits op dit ogenblik weinig of geen extra personeel voorzien is voor de uitvoering van het veldwerk van het ex-Groenplan en de nieuwe dienst Natuurbehoud. Ook beleidsmaatregelen, getroffen door andere Besturen, kunnen repercussies hebben op de werkzaamheden van de houtvesterijen. De goedkeuring van het model van bouwverordening met betrekking tot beplantingen, opgesteld door het Bestuur voor Ruimtelijke Ordening en Leefmilieu, is hiervan een voorbeeld. Alhoewel opgesteld in het kader van de wet op Stedebouw en Ruimtelijke Ordening wordt in deze verordening gestipuleerd dat de beoordeling van beheersplannen voor beplantingen berust bij de dienst Groenbeheer, beslissing waar uiteraard geen principiële bezwaren tegen te formuleren zijn, ware het niet dat het toepassingsgebied van de verordening vooral geaxeenteerd is op agglomeraties, wegen, omgevingen van gebouwen en slechts in beperkte mate op bossen.

De relatieve onzekerheid omtrent de nieu-

we taken die werden toevertrouwd aan de dienst Groenbeheer, zal in de toekomst opgelost moeten worden door overleg binnen de diverse besturen, wil men komen tot een uniforme aanpak van allerlei ruimte- en milieuproblemen. Een eerste vereiste echter is de uitbouw van een adequaat personeelsbestand. Hieromtrent werden voorstellen ingediend bij de Vlaamse Executieve naar aanleiding van de evaluatie van het personeelskader. Op dit ogenblik is de situatie te weinig concreet om hier al te bespreken. Vele van de problemen op gebied van personeel - die zeker niet exclusief zijn voor de dienst Groenbeheer - zouden worden opgelost indien de openstaande betrekkingen, die het laatste jaar overal ontstonden, opgevuld werden door nieuwe aanwervingen.

Hopelijk zal, na de aanpassingsperiode die nog verscheidene jaren kan duren, het uiteindelijk doel van deze grondige reorganisatie bereikt worden nl. een gekoördineerd beleid in verband met de ruimte en het leefmilieu.

B. De Wever

Biotechnologie in de Bosbouw

Figuur 1 : Meerdere scheutjes ontstaan uit één knop meristeem.

Kwaliteitsverbetering van het bosplantsoen

Over het algemeen blijft bosbouw in ons land nog steeds een deficitaire aangelegenheid. Naast optimalisatie van standplaats- en bosbeheersfactoren is verbetering van het plantmateriaal ongetwijfeld van onze bossen te verhogen. Ondanks de aanzienlijke inspanningen die bijvoorbeeld de Rijksstations van Geraardsbergen en Groenendaal zich getroosten om kwalitatief hoogstaand materiaal op de markt te brengen blijkt al te vaak dat minderwaardig zaad gebruikt wordt en zodoende onaanvaardbaar bosplantsoen wordt voortgebracht. Bosbouwbiotechnologen willen hier wat aan doen.

Ook bosbouwers blijken nu gestoken te zijn door de biotechnologiemug. De biotechnologie kan de produktiviteit van het bos revolutionair wijzigen en zou de bosbouw vergeleken met andere teelten economisch wel eens het meeste voordeel kunnen bieden. Ze kan een bijdrage leveren door te streven naar verbetering van de houtkwaliteit en verkorting van de groeiperiode in klassieke veredelingsprogramma's. Men dient zich evenwel te hoeden voor een overdreven optimisme.

In vitro cultuur

Wanneer gesproken wordt over bosbouwbiotechnologie heeft men het meestal over weefselkweek of *in vitro* cultuur. We kunnen hier niet in detail treden maar het komt erop neer dat men in het laboratorium cellen of weefselstukjes aseptisch ent op een kunstmatige voedingsbodem in proefbuisen. Door voornamelijk een gepaste concentratie aan plantenhormonen toe te voegen aan het groeimedium, wordt de differentiatie in een of andere richting gestuurd (proliferatie, uitgroei, beworteling). Essentieel doet men aan vegetatieve vermeerdering. Het belang ligt erin klonen te bekomen die afkomstig zijn van bomen met de beste morfologische en fysiologische kwaliteiten.

Onderzoek

Het is slechts vanaf de jaren '50 met de ontdekking van de cytokininen dat er significante resultaten geboekt werden, wat kon leiden tot kommercialisatie van *in vitro* geteelde planten. *In vitro* kweek van houtige gewassen echter heeft reeds vele onderzoekers ontmoedigd. Van de vele oorzaken hiervan zijn de belangrijkste de overvloedige diffusie van polyfenolen vanuit de explantaten in het voedingsmedium, infectieproblemen, de noodzaak om met juveniel materiaal te werken en het tekort aan voorafgaand onderzoek. Overnemen van reeds gedane studies op sierplanten en land- en tuinbouwgewassen is niet steeds mogelijk, gezien de grotere complexiteit van de opbouw en de fysiologie van de boom, zijn langere levenscyclus en de geringe bewortelbaarheid van mikrostekjes. Bovendien blijken knoppen van één en dezelfde boom sterker van elkaar te verschillen dan dit het geval is bij kruidachtige gewassen.

Het meeste onderzoek werd verricht voor naaldboutsoorten (Canada, Verenigde Staten, Frankrijk). In ons land gebeurt aan enkele van onze universitaire instellingen, al of niet in samenwerking met Rijksstations, onderzoek naar *in vitro* cultuur van voornamelijk eik, kers, els, es, wilg en notelaar. Koördinatie en integratie van het onderzoek dringt zich op. Een belangrijke taak moet hierin weggelegd zijn voor de proefstations. Deze kunnen verschillende variëteiten uittesten, plus-bomen selecteren en het uitgangsmateriaal voor de *in vitro* kulturen leveren.

Vegetatieve vermeerdering is een eerder ongewone procedure in de boomteelt. Slechts wilg en populier worden in ons land op grote schaal also voortgebracht. Ook de hakhoutbedrijfsvorm is gebaseerd op vegetatieve verjonging.

Aan de basis van het gebruik van ongeslachtelijke methoden ligt vooral het feit dat bij bepaalde soorten problemen optreden bij het toepassen van klassieke generatieve vermeerderingsmethodes; zo zijn vele soorten laatbloeiers, ze hebben een lange generatietijd, een relatief lage zaadopbrengst en een moeilijke zaadbewaring. Indien ze daarenboven ook nog moeilijk te stekken of te enten zijn, ligt onderzoek naar *in vitro* vermeerderingstechnieken voor de hand.

Voordelen

Vanuit één meristeem kan op korte tijd een groot aantal planten bekomen worden. De enorme plaatsbesparing en mogelijkheid tot massaproductie mogen zeker en vast niet gezien worden als enige voordelen. Het gevaar van monoklonale aanplantingen is voldoende bekend: verminderde weerstand tegenover ziekten en verminderde genetische variabiliteit. De massaal bekomen kopieën van een elite-exemplaar kunnen gestockeerd worden in klonenbanken en kunnen een belangrijk werkinstrument betekenen voor de genetikus in de creatie van zaadboomgaarden. *In vitro* geteelde plantjes zijn daarenboven ziektevrij wat tegenwoordig niet onbelangrijk is. Bovendien is men in staat op een beperkte ruimte alle mogelijke variaties van soorten in stand te houden. Dit is van groot belang voor het behoud van de diversiteit van onze bossen.

Figuur 2 : Beworteling van de scheutjes in vitro

Genetische manipulatie toekomst-muziek

Genetische manipulatie moeten we de eerstkomende jaren niet verwachten in de bosbouw. Konkrete resultaten van genetische engineering met andere planten zijn tot nu toe nog steeds uiterst schaars. Noodzakelijke voorwaarden zijn het bestaan van optimale weefselkultuurtechnieken en de ontwikkeling van een vektorsysteem voor gentransfers. Amerikaanse onderzoekers proberen nu het Ti-plasmide te gebruiken in naaldboutsoorten met de bedoeling resistentie tegen herbiciden te introduceren. Iedereen is het erover eens dat er nog erg veel onderzoekswerk te doen is. Er is immers weinig geweten over cytogenetika van boomsoorten. Er bestaan geen chromosoom-mappen. Konventionele veredelaars hebben deze niet nodig maar bosbouwbiotechnologen zullen ze wel nodig hebben. Het is vooreerst nodig de moleculaire genetika van boomsoorten te ontwikkelen tot het punt waar wetenschapslui aanbeland zijn bij de studie van de tabaksplant. De mogelijkheden van biotechnologie zullen slechts te gebruiken zijn indien meer geweten is over de biologische processen, die de groei, het

metabolisme, de vermenigvuldiging en interacties tussen soorten beïnvloeden. Tevens valt te onderzoeken hoe de genetische diversiteit behouden kan worden. Meer informatie is nodig over de genetische structuur van natuurlijke populaties. Ook een economische evaluatie is noodzakelijk. Wat zullen de exakte gevolgen zijn van het gebruik van nieuwe soorten? Om aan de nodige fondsen en personeel voor onderzoek te geraken is interesse van de overheid en vooral van de industrie noodzakelijk. De concurrentie met andere - niet-bosbouw - biotechnologen is echter groot. Bovendien is er ook nog de publieke opinie. Mensen zijn bezorgd om hun bossen en bekijken argwanend wat wetenschapsmensen hun bomen aandoen.

Klassieke veredeling niet overboord gooien

Het voortbrengen van bosplantsoen met behulp van weefselkultuur is op lange termijn ongetwijfeld lonend. De nu nog hoge teeltonkosten wegen niet op tegen de latere hogere meeropbrengsten. *In vitro* kweek kan en mag de generatieve vermeerderingstechnieken niet vervangen. Deze laatste blijven de basis vormen van de veredeling. Beide wegen kunnen gezien worden als elkaar aanvullend. Persoonlijk ben ik de mening toegedaan dat het creëren van nieuwe boomsoorten via de moderne technieken uit de genetika geen prioritair doel mag worden. Er bestaat immers een voldoende groot aantal goede boomsoorten met een hele reeks genetische variaties. Deze dienen eerst gebruikt te worden.

Ph. Maertens

Het Plantrecht

Het plantrecht is het recht van de aanpalende eigenaar om bomen te planten op de wegbermen van buurtwegen (en ze te vellen).

1. Oorsprong en aard van het plantrecht

Ieder openbaar bestuur - staat, provincie, gemeente - zorgt voor beplantingen langs de wegen. In Vlaanderen bestaat hierop echter een uitzondering, nl. het recht van de aanpalende eigenaars om bomen te planten langs sommige buurtwegen. Dit recht vindt zijn oorsprong in het feit dat buurtwegen in Vlaanderen ontstaan zijn uit private grondbijdragen. De aanpalende eigenaars behielden het eigendomsrecht op de wegen en stonden er enkel het gebruik van af.

Het plantrecht hoort bij het eigendomsrecht en enkel de aanpalende eigenaars kunnen ervan genieten. Bij verkoop van de aanpalende eigendom wordt het plantrecht mee verkocht, zelfs indien dit in de verkoopakte niet vermeld wordt. Als dergelijke bomen in een verkaveling

voorkomen, worden ze meestal door de verkavelaar zelf geveld vooraleer de kavels verkocht worden. Wanneer dit niet gebeurt wordt de koper van een kavel ook eigenaar van de boom vóór zijn eigendom. Vaak weet de koper niets af van dit plantrecht en merkt hij de bomen eerst op als ze gevaarlijk beginnen over te hellen. Na klacht bij het gemeentebestuur blijkt dan plots dat hijzelf verantwoordelijk is voor deze bomen.

2. Overdracht van het plantrecht

Het plantrecht kan enkel door titel of door verjaring overgaan naar de gemeente of Staat. Wanneer het plantrecht overgedragen wordt aan de gemeente door een titel (bv. verkoop), is de zaak zonder meer duidelijk. Met de verjaring is het anders gesteld. Het plantrecht is een zakelijk recht en dus verjaarbaar zowel ten voordele van de aanpalende eigenaars als van de gemeente. Deze verjaring ontstaat in bepaalde gevallen automatisch na 30-jarig bestaan van de zaak.

Het plantrecht bestaat onafhankelijk van het eigendomsrecht op de wegberm : het is mogelijk het plantrecht te bezitten zonder de wegberm in eigendom te hebben. Zo kan het gebeuren dat de gemeente eigenaar is van de wegberm, maar de aangelande verder toestaat daar bomen te planten. Anderzijds kan de aangelande die het plantrecht heeft, de gemeenteoverheid toestemming geven bomen te planten. Na 30 jaar zal de gemeente dan echter zowel het eigendomsrecht op de bomen als het plantrecht verwerven door verjaring. Het plantrecht kan door de overheid ook afgekocht worden. Het kan de aangelande nooit ontnomen worden zonder dat hij hiervoor vooraf en op een billijke manier vergoed wordt. Langs rijkswegen bestaat het plantrecht niet. Als een buurtweg overgenomen wordt door de Staat, verliest de aangelande zijn plantrecht en wordt hij eventueel onteigend. Zolang geen schadevergoeding is betaald, behoudt de aangelande zijn plantrecht.

3. Beperkingen op het plantrecht

Het plantrecht is onderworpen aan de politiematregelen voor de openbare wegen. Het aanvragen van een vergunning en van de rooilijn alsook de afstand tussen de bomen kunnen reglementair voorgeschreven worden. In het Provinciaal Reglement op de Buurtwegen, uitvoerbaar vanaf 24 november 1977, worden minimum afstanden tussen de bomen, de weg en de gracht vastgelegd, alsook tussen de bomen onderling (Oost-Vl.).

Artikel 4. Op de verharde wegen mogen de gerechtigden slechts nieuwe beplantingen of herbeplantingen aanbrengen, voorzover de bomen op minimum 3 m afstand van de rand van de bestaande of geplande rijweg,

of, indien een fietspad aanwezig of gepland is, op minimum 2 m afstand van de rand van dit fietspad kunnen geplant worden.

Op de niet-verharde wegen mogen de bomen slechts op minimum 5 m afstand van de as van de weg geplant worden. De bomen zullen op 6 m van elkaar en op 0,50 m van de binnenkant van de gracht, of indien er geen gracht bestaat, op 0,50 m van de grens van de weg of de goedgekeurde rooilijn geplant worden. Van deze bepalingen mag slechts afgeweken worden met vergunning van de Bestendige Deputatie.

Ook het vellen van bomen, die het onderwerp zijn van plantrecht, wordt in hetzelfde reglement geregeld.

Artikel 5. Tenzij zij met de bepalingen van het vorige artikel in strijd zijn, mogen de bomen, die op de weg of op een afstand van minder dan 8 m van de grens van de weg of van de goedgekeurde rooilijn wassen, niet geveld worden zonder voorafgaande schriftelijke en uitdrukkelijke toestemming van het College van Burgemeester en Schepenen.

Door artikel 4 zullen heel wat wegbeplantingen mettertijd verdwijnen. Veel buurtwegen werden immers verbreed of tenminste verhard om het toenemend verkeer te verwerken.

De wegberm tussen verharde rijweg en gracht is vaak amper 2 m breed. De bomen die er nu groeien (meestal populier) zullen bij het bereiken van hun kaprijpheid nooit vervangen worden door een nieuwe beplanting.

Het impakt van dit Provinciaal Reglement op het Vlaamse landschap zal dan ook enorm zijn. De karakteristieke populierenrijen zullen verdwijnen en het landschap zal vervlakken.

V. Vanden Bil

uit de provincie

BOSBESCHERMING IN DE PRAKTIJK

Steeds weer komt in de beleidsvoornemens de bosbescherming en de bosuitbreiding voor. Jarenlange ervaring in het Westvlaamse Heuvelland leert ons dat het veelal blijft bij het papier. Steeds weer komen we tot de vaststelling dat onze laatste bosresten verder worden aangetast. Nieuwe bebossingen komen er niet, alhoewel er talrijke kansen waren in de streek. Hoe kleiner, hoe minder waardevol is blijkbaar de redenering. Bosrecreatie, auto- en motorsport, en bosverkaveling verminderen steeds verder het Westvlaamse bosareaal. Het is hemeltergend te zien hoe weinig hieraan gedaan wordt. De voorbeelden zijn talrijk. We pikken er één uit. Ieder jaar wordt in een uiterst klein, (± 2 ha) maar waardevol bosje op de top van de Vidaigneberg (Westouter-Heuvelland) een trial-wedstrijd gereden. De toestand achteraf laat zich raden : vernietiging van de vegetatie, vastgereden bosbodem en erosiegeulen. Vanaf '77 sleept deze toestand aan, ondanks het feit dat dit gebied in het gewestplan is ingetekend als natuurgebied. Gemeente, provincie en de leefmilieucampagne werden aangeschreven door de werkgroep natuur- en leefmilieu Heuvelland. De gemeente kon niets doen. Hun brief van 17 januari 1980 : "... willen wij erop wijzen dat de toelating tot het inrichten van deze wedstrijd werd verleend door de bestendige deputatie. De toelating van het gemeentebestuur is enkel ver-

eist wanneer de omloop openbare wegen bevat."

Op 16 december 1981 antwoordt de bestendige deputatie van de provincie West-Vlaanderen dat : "... na onderzoek van de gezondheidsinspektie, een gunstig advies werd uitgebracht. De motorcross mag ingevolge het K.B. van 16.06.1976 (dit K.B., houdende maatregelen tot inrichting van wedstrijden, test- en oefenritten met motorvoertuigen, is genomen in uitvoering van de wet op geluidshinder, nvdr). niet plaats vinden in of op minder dan 350 m van een natuurreservaatgebied met wetenschappelijke waarde (R-gebied) op het gewestplan". Dit K.B. bepaalt niets aangaande N-gebieden. Hieruit blijkt dat voor de wet op geluidshinder alles in orde is. De bestendige deputatie geeft dan ook telkens een vergunning af voor deze wedstrijden. Is het dan niet in tegenspraak met het gewestplan ?

Natuurgebieden zijn immers "bestemd voor het behoud, de bescherming en het herstel van het natuurlijk milieu". We citeren terug de bestendige deputatie in hun brief van 16 december 1981 : "De reglementering betreffende de R.O. en stedenbouw en meer bepaald art. 13, 4.3.1. i.v.m. natuurgebieden van het K.B. d.d. 28.12.1972 betreffende de inrichting en de toepassing van de (ontwerp)-gewestplannen, is in zijn formulering onvoldoende wat betreft een eventueel verbod van motorcrossen e.d.m. Het in uitvoering van de wet

op de geluidshinder getroffen K.B. van 10. 06.1976 betreffende de toelating van o.a. motorcrossen werd genomen na het uitvaardigen van het K.B. betreffende de gewestplannen en dus met kennis van dit laatste. Desalniettemin werden motorcrossen slechts in of op onvoldoende afstand van natuurreservaten of natuurgebieden met wetenschappelijke waarde (R-gebieden) verboden". In de brief van 12 maart 1982 wordt dit antwoord herhaald. Nu wordt eraan toegevoegd "dat zij (de werkgroep nvdr) eventueel bij de bevoegde minister een wijziging van de huidige reglementering inzake geluidshinder kan voorstellen (in de zin van een verbod van motor- of autocrossen in of nabij N-gebieden), hetzij bij de minister bevoegd inzake landschappen om een klassering van bepaalde landschappen kan verzoeken". Op de vraag aan de leefmilieucampagne of motorcrossen kunnen ingericht worden in natuurgebieden, haalde de heer gemeenschapsminister van leefmilieubeleid, waterbeleid en onderwijs Lenssens eveneens de wetgeving op geluidshinder aan. Over de wet op de Ruimtelijke Ordening vermeldt de

Motorcrossen veroorzaakt vernietiging van de vegetatie, bodemverdichting en erosiegeulen.

minister niks. De slotkonklusie is dat alles wettelijk in orde is. Onverklaarbaar? Op zondag 18.11.1984 was het weer zover. Voor de zoveelste maal stonden de trialrijders klaar om het bosje te doorploegen. Wat moet nu gedacht worden over de vele beleidsvoornemens en mooipraterij in verband met het bos?

F. Boury

PROTEST TEGEN MOTORCROSSEN IN BOSSEN VOORKEMPEN

Ook in Antwerpen zit men met gelijkaardige problemen. De bosrijke gebieden van Brecht, Malle, Schilde en Zoersel zijn rijk aan wandel- en ruiterpaden. Vele wandelaars vinden er rust of mogelijkheid tot gezonde ontspanning. Tijdens de weekends wordt de kalmte echter verstoord door almaar meer motorcrossen: veel lawaaihinder, wortels van bomen en struiken worden bloot gereden, broedende vogels worden opgeschrikt en bospaden worden onbegaanbaar. Meer dan 200 mensen hebben een petitie ondertekend tegen het motorcrossen en deze handtekeningen werden overgemaakt aan Minister Lenssens en aan de betrokken gemeentebesturen. De aktiegroep "Kalme en Rustige Kempen" is niet van plan het te laten bij deze petitie-aktie. Men wil blijven ijveren tot de rust in de bossen der Voorkempen is weergekeerd.

LIMBURG : VERKOOP VAN HOUT IN DE ONDERWORPEN BOSSEN - 1984

Het record van de eeuw werd gebroken. Nog nooit werd zoveel hout verkocht in Limburg: meer dan 77 000 m³. De belangstelling voor brandhout blijft aanhouden; de prijzen blijven overal vrij konstant. Het zware stormweer van 23 november 1984 heeft, alle verhoudingen in acht genomen, weinig schade veroorzaakt: er was slechts voor ± 2 600 m³ windvalhout. In totaal werden 2 791 kleine loten als brandhout verkocht aan de bevolking met een gemiddeld volume van 9.0 m³ per lot. Dit vertegenwoordigt ongeveer 32 % (= 25 000 m³) van het totale houtvolume. Het brandhout is voornamelijk afkomstig van dunselkappingen. Aan de houtkoopman werd 52 254 m³ aangeboden, d.i. 68 % van het globale tekoopgestelde hout, waarvan 31 958 m³ van dunselkappingen en 20 296 m³ van kaalkappingen. In het totaal werd voor meer dan 50 miljoen frank hout verkocht, d.i. een gemiddelde opbrengst van 3 138,-/ha, wat voor de streek uitzonderlijk hoog is. Het brandhout ging van de hand voor 4 437,-/lot, dit betekent een prijsdaling van 10 % t.o.v. vorig jaar. De totale verkoopprijs voor het brandhout was 12.4 miljoen B.F., dit betekent gemiddeld 495,-/m³. Aan de houtkoopman werd voor 38.3 miljoen B.F. verkocht, d.i. gemiddeld 732,-/m³. De prijzen zijn hier relatief konstant gebleven. Ook het windvalhout werd tegen behoorlijke prijzen verkocht: 600,- tot 1 000,-/m³. De globale kappingen betroffen 926 000 bomen, waarvan 61 % werd verkocht als brandhout. Per boom werd voor het brandhout gemiddeld 22,- B.F. betaald.

F. Dufrane

ST.DENIJS-WESTREM : BEURSKOMPLEX OF STADSBOS ?

Gent ligt in het centrum van een zeer bosarme regio. Om aan de normale bosbehoefte te voorzien is er minstens één boscomplex in de onmiddellijke omgeving van de stad nodig, met als functies: verfraaiing van het stadsbeeld, afschermen van verkeersaders, bodemreserve en vooral als plaats voor sport, spel en andere rekreatievormen. Ideaal daarvoor is de stadsrand omdat hier nog voldoende ruimte beschikbaar is en er een onmiddellijke aansluiting is met de landelijke regio. Denken we maar aan het Bois de Boulogne bij Parijs, het Amsterdamse bos, en dichterbij het Terkamerenbos te Brussel. Ook in Gent is dit mogelijk: het afgedankte vliegveld van St.Denijs-Westrem is dicht bij de stad gelegen, gemakkelijk bereikbaar, voldoende groot en uitermate geschikt voor inrichting als rekreatiebos. Nu blijkt echter dat de Vlaamse regering totaal andere plannen heeft: er zou daar een gigantisch beurscomplex komen (kostenraming 700 miljoen BF) met het oog op de volgende Flanders Technology Beurs, en vanuit financiële en industriële kringen staan een groot aantal sponsors te trappelen om mee te spelen. Dus van een eigen Gents stadsbos zal niet veel in huis komen, maar misschien is het niet te laat om toch minstens een deel van het voormalige vliegveld op te eisen voor bebossing.

V. Dua

VLAAMSE RAAD - VRAGEN EN ANTWOORDEN
(Nr. 6/08.01.85)

VRAAG n°25 van 4 december 1984 van de heer
C. DE CLERCQ

Bosbestand in Vlaanderen - Oppervlakte,
ontbossing en herbebossing

De bossen vertegenwoordigen een belangrijk
natuurgegeven. Zij leveren o.m. grondstof-
fen en hebben een belangrijke ekologische
functie.

Mag ik van de geachte Gemeenschapsminister
voor de tien laatste jaren vernemen :

1. de oppervlakte van de bossen in het
Vlaamse Gewest (in hectaren uitgedrukt);
2. de oppervlakte van de bossen uitgedrukt
in verhouding tot de totale oppervlak-
te van het Vlaamse Gewest;
3. de graad van de ontbossing;
4. de graad van de herbebossing.

ANTWOORD

Ik heb de eer het geachte lid te laten we-
ten dat er voor het ogenblik weinig gege-
vens beschikbaar zijn om met grote nauw-
keurigheid zijn vragen te beantwoorden.

Met spijt moet ik inderdaad vaststellen
dat de gegevens van de tienjaarlijkse land-
bouwtelling van 1980 niet vóór 1986 zullen
beschikbaar zijn.

1. De laatste officiële gegevens waarover
men beschikt dateren van 1970 (zie ta-
bellen).
2. Volgens de gegevens van 1970 is 8.5 %
van het Vlaamse Gewest met bos bedekt.
3. Wat de graad van ontbossing betreft
dient eerst nader te worden bepaald in
welke zin de term "ontbossing" dient
geïnterpreteerd te worden : het ontbos-
sen, dit wil zeggen het kappen van de
houtvegetatie gepaard met het geven van
een andere bestemming aan de bodem is aan
een schriftelijke voorafgaande en uit-
drukkelijke vergunning onderworpen zo-
als voorzien in artikel 44, § 1.2. van
de wet van 28 maart 1962 houdende orga-
nisatie van de ruimtelijke ordening en
de stedenbouw. Het aantal vergunningen
in dit kader toegestaan is beperkt.
Wellicht bedoelt het geachte lid meer
de talrijke kaalkappingen voornamelijk
van loofhout, die overal werden ver-
richt met het oog op de bevoorrading
in brandhout. Aangezien het hier meest-
al schaarhoutexploitatie betreft zal
de stoofofslag voor een snelle verjon-
ging van het bos zorgen. Anderzijds
werden voornamelijk in midden België

honderden hectaren populierenbossen
kaalgekapt nadat ze werden aangetast
door schimmelziekten. Ook de olmen-
ziekte veroorzaakte in houtwallen en
houtkanten een ravage.
Ik beschik echter niet over precieze
gegevens wat de omvang van deze kap-
pingen betreft.

4. Herbebossen, dit is het terug aanplan-

ten van gerooid bos, geschiedt door-
gaans, zoniet kan men van ontbossen
spreken.
Het aanplanten van nieuw bos is eerder
beperkt gelet op de toepassing van ar-
tikel 35 bis van het Veldwetboek en op
de indeling van de open ruimte in bos-
en landbouwzones. Hier beschik ik
evenmin over volwaardige gegevens.

B. Het Vlaamse Bos : Indeling van de bestanden (1977)

Bestanden	Staat	Provincie	Gemeente	Op.Inst.	Partikulier	Totaal
Loofhout	6 086	324	1 347	2 256	40 033	50 046
Naaldhout	6 239	333	13 972	2 402	34 094	57 040
Totaal	12 326	657	15 319	4 658	74 127	107 087
Opp.niet bestemd voor houtvoort- brengst	1 490	419	1 246	121	3 855	7 133
Tot.bosdomein	13 816	1 076	16 565	4 779	77 982	114 220

D. Bosverspreiding in België 1970 (° laatst bekend officieel cijfer van het N.I.S.)

Provincie	Kadastrale opp./ha	Totale bosoppervl./ha	Bebossingsindex
Antwerpen	286 058	36 817	12.9
Brabant	337 080	33 726	10.0
Limburg	242 219	35 468	14.6
Oost-Vlaanderen	298 164	13 327	4.5
West-Vlaanderen	313 397	7 305	2.3

* Werden weggelaten wegens plaatsgebrek

Tabel A : Evolutie van de bosoppervlakte gedurende de periode 1880-1970
Tabel B : Indeling van de populieren volgens de provincies.

uit de vereniging

STUDIEDAG "15 JAAR BOSREKREATIE IN VLAANDEREN"

De bosrecreatie, die zich in Vlaanderen na 1970 spontaan ontwikkeld heeft, heeft allerlei problemen op de voorgrond gebracht.

Om de nieuwe problematiek te onderzoeken nam de Vlaamse Bosbouwvereniging reeds in 1973 het initiatief om hierover een studiedag te organiseren. Onder het thema "Sociale Bosbouw" werd te Herentals op 21.09.1973 een studiedag gehouden, waarbij de eerste ervaringen werden uitgewisseld en tevens referaten werden gehouden over jacht en recreatie in het bos en over typische behandeling van bossen opengesteld voor recreatie.

Intussen bestaat sinds 15 jaar een vrij intense bosrecreatie in Vlaanderen. Het komende bosdekreet zal de sociale functie van het bos wettelijk bekrachtigen en nog veralgemenen.

Het is een goed initiatief van de Raad van Beheer van de Vlaamse Bosbouwvereniging om op dit ogenblik nog eens een studiedag te houden over bosrecreatie : de balans moet eens opgemaakt worden. Welke zijn de positieve en welke zijn de negatieve punten ? Welke aanpassingen moeten er gebeuren ? Waar liggen de knelpunten ? Hoever mag men gaan ? Wat is er te doen met de paardesport, de jacht, de loslopende honden, het verkeer, enz ? Zijn spelende kinderen wel goed voor het bos ? Zijn er genoeg bossen open voor het publiek, in het bijzonder rond grote steden ? En wat met het privé-bos ?

Al deze, en nog vele vragen moeten aan bod komen op de studiedag. Om de uitwisseling van ervaringen zo optimaal mogelijk te maken wordt heel wat tijd uitgetrokken voor discussie. Tevens kunnen allerlei problemen uitvoerig besproken worden tijdens de geleide ekskursies in de namiddag.

Nog enkele praktische tips :

- datum : 5 juni 1985
- aanvang: 9.00 uur
- plaats : * vergadering van voormiddag : Heist-op-den-Berg, Mylène center, Liersesteenweg 203
- * geleide ekskursies in namiddag : "De Averegeten"
- er is gelegenheid tot het nemen van een warm middagmaal.

Iedereen is welkom

VERSLAG VAN DE RAAD VAN BEHEER

De raad kwam samen te St.-Niklaas op 12 april 1985.

1. Evaluatie algemene vergadering

De raad heeft geen bijzondere opmerkingen. Sommigen betreuren dat geen 'Groene Wimpel' werd uitgereikt. Dit initiatief kan evenwel hernomen worden.

De volgende algemene vergadering zal eveneens doorgaan te Buggenhout (maart 1986). Bij deze gelegenheid zal de tentoonstelling van de V.B.V. opgesteld worden. Zij blijft enkele dagen ter beschikking van de gemeente en de scholen.

2. Voorbereiding studiedag 5 juni

De zes sprekers hebben elk 15 minuten ter beschikking. Nadien volgt een ruime discussie.

Voor de excursies in de namiddag worden een viertal gidsen aangeduid. Allerlei discussiepunten worden voorgesteld.

Uitnodigingen gaan naar de leden van de V.B.V. en het personeel van de Dienst Groenbeheer. Voorts zullen meerdere verenigingen en diensten uitgenodigd worden. Ook langs de pers zal bekendheid gemaakt worden.

Er wordt geen inschrijvingsgeld gevraagd.

3. Verslag en bespreking "Bospraktijklessen"

Het initiatief is een succes. In elke provincie werd het streefcijfer van 30 deelnemers ruim overschreden. Er zijn zodanig veel aanvragen, dat de lessen in het najaar moeten herhaald worden.

De deelnemers vormen een zeer heterogeen gezelschap. Men kan zich afvragen of de

nodige voorkennis aanwezig is, bv. inzake kennis van boomsoorten.

De lessen moeten alleszins zeer praktisch gericht blijven.

Hoe moet de zaak opgevolgd worden ? Een vragenlijst zal aan de deelnemers overhandigd worden. Desgewenst zullen nadien excursies ingericht worden, speciaal bestemd voor diegenen die de lessen gevolgd hebben. Ter gelegenheid van de Week van het Bos zullen de lesvolgers op een bijzondere activiteit worden uitgenodigd.

Aan de kursisten zal een getuigschrift worden overhandigd.

Bij een volgende keer zullen de lessen niet meer in Kalmenhout, maar wel rond Antwerpen of Lier worden gegeven.

4. Beleidspunten

De actie voor de aanpassing van de benaming 'Groenbeheer' blijkt succes te zullen hebben. De benaming werd evenwel gegeven bij besluit van de Vlaamse Executieve. Daarom is ook een nieuw dergelijk besluit nodig.

Er zal aangedrongen worden bij de passende overheid om de aanpassing zo spoedig mogelijk te regelen.

Het bosdekreet ligt nog altijd voor de Raad van State. Aan de Voorzitter van de Vlaamse Raad zal gevraagd worden, dat het bosdekreet bij hoogdringendheid zou behandeld worden. Het blijkt dat in de commissie van de Vlaamse Raad een zekere tegenstand is omdat eerst nog een algemeen dekreet op de ruimtelijke ordening zou

moeten goedgekeurd worden. De raad betreurt dit ten zeerste. Het bosdekreet is een dringende noodzaak. De grootste verwarring zou kunnen ontstaan, mede door de reglementering van gemeenten inzake het kappen van bomen.

5. Publikaties V.B.V.

De kritiek op de nieuwe 'Boskrant' is zeer positief. Er zijn geen bijzondere opmerkingen. Gevraagd wordt om een oproep te doen tot alle leden om wit-zwart foto's ter beschikking te stellen. Vanzelfsprekend mag iedereen artikels en bijdragen indienen.

Bij het tijdschrift 'Groene Band' zou de lay-out beter moeten worden verzorgd. Hieromtrent zal men een studie laten maken.

6. Varia

De Week van het Bos gaat door van 5 tot 13 oktober 1985.

Op initiatief van Minister P. Akkermans wordt nu ook een Week van het Natuurbehoud georganiseerd. De raad betreurt, dat op deze wijze de schijnbare tegenstrijdigheid tussen bos en natuur wordt verscherpt, en dat aldus bij het publiek de grootste verwarring wordt gesticht, daar er nu niet alleen een Week van het Bos zal zijn, maar ook een Groene Week en een Week van het Natuurbehoud, om andere initiatieven maar niet te vernoemen.

De Raad stelt bovendien vast, dat de meeste activiteiten van de Week van het Natuurbehoud in bossen worden voorzien. Zij is ook verrast geen enkele uitnodiging te hebben gekregen voor medewerking.

N. Lust

NIEUWE PUBLIKATIES V.B.V.

KNOTWILGEN

Het gebruik, de aanplanting en het onderhoud van knotwilgen alsook hun diverse functies wordt bondig samengevat, 12 blz. (40,- F).

ARBORETA

Hoe kan een arboretum ingedeeld en aangelegd worden, hoe is het voorkomen en wat zijn de kenmerken van de voornaamste loof- en naaldboomsoorten, zijn thema's die in deze brochure overzichtelijk behandeld worden, 15 blz. (40,- F).

BOSAANLEG

Bosaanleg kan het karakter hebben van een bebossing of een herbebossing. Ze gebeurt langs natuurlijke of kunstmatige weg. De werkwijze van beide systemen worden overzichtelijk besproken en verduidelijkt aan de hand van enkele praktische voorbeelden, 31 blz. (50,- F).

KWEKEN VAN BOSBOMEN

Het kweken van bosbomen gebeurt op generatieve (zaaien) of vegetatieve wijze (stekken). Beide manieren worden op een zeer bevattelijke en praktische wijze uiteengezet, 31 blz. (50,- F).

Te bestellen bij : Dienst Groenbeheer
Belliardstraat 12-14-18
1040 BRUSSEL

buitenland

BEBOSSING OP DE KAAPVERDISCHE EILANDEN

Kaapverdië, een verzameling van 10 eilanden met een totale oppervlakte van 4 000 km², maakt deel uit van de Sahelgordel. In klimatologisch en economisch ongunstige omstandigheden werkt een ploeg Vlaamse landbouw- en bosbouwingenieurs in een FAO-project aan de uitbreiding van het bosareaal.

Situatieschets

De Kaapverdische eilanden zijn alle van vulkanische oorsprong. Het landschap is sterk getekend door wind- en watererosie en biedt een aanblik die nauwelijks in overeenstemming is met de naam die de Portugezen in de 15de eeuw aan het gebied gaven : Cabo Verde - Groene Kaap. De neerslag, 100 à 250 mm in de laaggelegen gedeelten, tot 900 mm in de hogere zones, valt gedurende een zeer korte periode. De run-off fraktie is zeer groot, waardoor het merendeel van de regen niet voor de vegetatie beschikbaar is.

De economische situatie is gekenmerkt door een tekort aan geschoolde arbeidskrachten en gebrek aan natuurlijke hulpbronnen. Bijna al het voedsel moet via buitenlandse hulpprogramma's worden ingevoerd.

Het gemiddeld inkomen van de Kaapverdiër wordt geschat op het equivalent van 6 000 B.fr. per jaar en per hoofd, waar-

door het land onder de armste ter wereld kan worden gerekend.

Volgens de Wereldbank is 70 % van de bevolking werkloos.

In dit socio-economisch kader is het dan ook niet verwonderlijk dat het bevolkingsaantal lichtjes daalt door stijgende emigratie naar de U.S.A. en het Afrikaanse vasteland.

Kaapverdië werd in 1975 onafhankelijk. Politiek gezien heeft het land, niet alleen door z'n belaberde economie maar ook door de geografische isolatie, nagenoeg geen stem in het internationale kapittel.

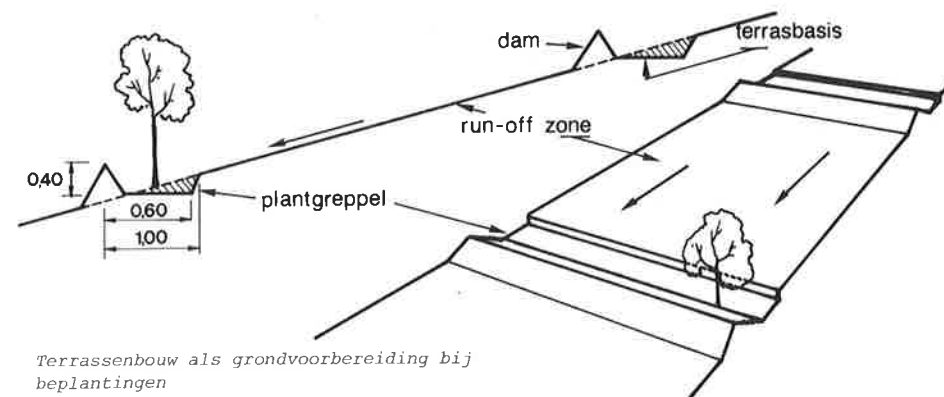
Objektieven van het FAO project

Het FAO project "Bosbouwontwikkeling en Herbebossing" startte in 1978 en is volledig gefinancierd door België. De ploeg te velde is homogeen Belgisch, waaronder heel wat afgestudeerden van de Gentse Fakulteit Landbouwetenschappen.

De lange-termijn objectieven omvatten strijd tegen de desertifikatie door bebos-sing en herbebossing, gedeeltelijke tege-moetkoming in de behoeften aan energie (brandhout, houtskool) en veevoeder, en algemene verbetering van de lokale ekono-mie. Opleiding van lokale technici moet de continuïteit verzekeren.

Bosbouwkundige aspecten

ir. Eddy De Laethouwer is in het projekt werkzaam sinds 1984. Hij is verantwoorde-lijk voor de beplantingen, de kwekerijen en het aspect bosbouwontwikkeling. Hij stuurde volgend rapport :
"De beplantingen moeten overleven met 1 of 2 goede regens per jaar, dat is telkens 50 à 100 mm. Er wordt dus onmiddellijk na de regen geplant. Dat betekent dat het ter-rein al volledig moet voorbereid zijn. Deze terreinvoorbereiding is erop gericht om zoveel mogelijk afspoelend regenwater op te vangen ("run-off water harvesting"). Hiertoe worden terrassen aangelegd volgens de hoogtelijnen (zie tekening). De plaatsing van de kwekerij hangt af van de beschikbaarheid van water. Om de afstand tot de plantzone te verkorten worden indien mogelijk "vliegende kwekerijen" aangelegd. De planten, in polyethyleenzakjes gekweekt, worden in het optimale geval in één dag naar de beplantingsplaats gevoerd en ge-plant.

Terrassenbouw als grondvoorbereiding bij beplantingen

In de ariede zones wordt voornamelijk ge-bruik gemaakt van *Prosopis juliflora*, met daarnaast nog *Parkinsonia aculeata* en *Aca-cia* spp. In de hogere, vochtiger zones werd meestal *Eucalyptus* spp. geplant, maar er zal ook gebruik gemaakt worden van *Cu-pressus* sp. en *Pinus canariensis*.

Met de regens verschijnen ook de sprinkha-nen die de *Prosopis* een interessante lek-kernij vinden, met als resultaat dat de planten volledig afgevreten worden. De be-strijding van de sprinkhanenplaag wordt bemoeilijkt door de uitgestrektheid van het gebied en de te geringe hoeveelheid bestrijdingsmiddelen die door de plaatse-lijke diensten ter beschikking worden ge-steld. Preventieve behandeling in de kwe-kerij zou wellicht betere resultaten ge-ven maar een geschikt produkt is hierniet gekend."

Het projekt stelt zich tot doel ongeveer 1 000 ha per jaar te beplanten. De resul-taten zijn bemoedigend. Vooral 1984 was een goed jaar met 1 400 ha.

Eens de voorziene oppervlakte zal bebost zijn is een beheersplanning die de konti-nuïteit van het bos als voornaamste doel heeft onmisbaar. Hierbij is de medewerking van de plaatselijke bevolking zonder meer een noodzaak.

R. De Wulf

INTERNATIONAAL BOSBOUWSYMPOSIUM DUBLIN

Van 3 tot 5 januari 1985 ging het 13de internationaal symposium voor bosbouwstudenten door aan de universitaire campus van Dublin (Ierse Republiek). Het thema van het symposium was 'bosbouw in Europa'. Er was een delegatie aanwezig van België (RUG), Nederland, Duitsland, Zweden en Noorwegen. De lezingen werden gegeven door studenten. De professoren Joyce (Uni-versity College Dublin) en Van Miegroet (RUG) waren aanwezig als waarnemers. Het symposium werd geopend door Michael d'Arcy, Minister van bosbouw en visserij van Ier-land.

De lezingen betroffen de meest uiteenlopende onderwerpen.

De problematiek van de zure regen in Europa : in Duitsland is men volop bezig met het in-ventariseren van de bossterfte door luchtpollutie. Dit onderwerp werd druk bediscuteerd; er is nog geen oorzakelijk verband bewezen tussen luchtpollutie enerzijds en bossterfte anderzijds.

Bossterfte door luchtpollutie werd in Skandinavië praktisch niet vastgesteld, wel verzu-ring van de meren. Tot nu toe heeft de luchtpollutie daar eerder een fertilizerende wer-king op de bodem.

Op de Britse eilanden had men nauwelijks gehoord van zure regen. Hun inbreng in deze dis-kussie was vooral auditief.

De bosbouwkundige doelstellingen in de verschillende landen : uit de verschillende lezin-gen bleken eens te meer de uiteenlopende inzichten binnen de Europese bosbouw. De bosbouw van Noord-Europa (Skandinavië, Britse eilanden) is vooral economisch georiënteerd.

De Centraal-Europese bosbouw, die vooral vertolkt werd in de Belgische lezing, steunt op een grote bosbouwkundige traditie. Ze is ekologisch gefundeerd en pleit voor de multifunk-tionaliteit en het behoud van het bos.

Andere belangrijke onderwerpen waren het bosbeleid van de Europese Gemeenschap, de relatie landbouw-bosbouw, de problemen van het privé-bos en de bosbouwopleiding.

Naast de sessies werd ook een excursie gemaakt naar de bossen van Glendalough, in het bosrijke county Wicklow.

Er werd gevraagd aan de Belgische delegatie, die bestond uit 5 studenten, om het symposium volgend jaar in België in te richten. Deze zware opdracht werd aanvaard.

Het thema voor volgend jaar staat nog niet volledig vast. 'De toekomst van de Europese bosbouw' lijkt een richtinggevende titel die toch nog veel persoonlijk initiatief toelaat. Om dit symposium te doen slagen zijn er wel een aantal organisatorische en financiële pro-blemen op te lossen. Daartoe werd gestart met het oprichten van een beschermkomitee. Mensen die ons kunnen helpen bij de financiering of de praktische verwezenlijking van dit interessante initiatief kunnen contact opnemen met de Vlaamse Bosbouwvereniging.

Bart Muys,
namens de studentendelegatie (RUG)

WEEK VAN HET NATUURBEHOUD

Van 22 tot 28 juni 1985 organiseert de Dienst Natuurbehoud binnen A.R.O.L. een Week van het Natuurbehoud. Deze week richt zich tot leerlingen van het lager en het lager secundair onderwijs en heeft de bedoeling hen aan te sporen zich natuurvriendelijk te gedragen in de open ruimte.

Om deze doelstellingen te bereiken zullen geleide wandelingen worden georganiseerd in en rond verschillende natuurgebieden. Tevens wordt een folder uitgegeven en een diareeks samengesteld die een aantal gedragsregels illustreren.

De terreinbezoeken gebeuren in klasverband (max. 30 lln.) onder leiding van een gids.

De leerlingen ontvangen een folder en kunnen in die gebieden, waar een onthaalcentrum is, de diareeks bekijken. Geïnteresseerde scholen kunnen van 20 mei tot 14 juni via de houtvesterijen inschrijven voor de terreinbezoeken. Affiches, een gedetailleerde lijst van de beschikbare gebieden en andere praktische informatie worden tegen 15 mei t.b.v. de scholen aan de gemeentebesturen overgemaakt.

Iedereen die bijkomende informatie wenst, kan zich wenden tot A.R.O.L. - Dienst Natuurbehoud, Belliardstraat 12, 1040 Brussel, tel. 02/513.99.20 t.412-414.

AFVAL

Op zaterdag 1 juni 1985 organiseert B.B.L. i.s.m. Elcker-ik federatie in het Cultureel Centrum van Berchem een studiedag "WAT NU MET DAT AFVAL", n.a.v. het afvalstoffenplan voor Vlaanderen.

De afvalproblematiek kent vandaag grote belangstelling. De betogingen in de Rupelstreek tegen het daar geplande superstort; het schandaal rond de Antwerpse stortplaats Hoge Maey; de noodkreet van Ovam 'dat we in grote problemen komen als niemand het afval wil ...' zijn enkele grote topics. De jarenlange laissez-faire politiek van de overheid lijkt eindelijk voorbij. Het ontwerp afvalstoffenplan dat als richtlijn zal dienen voor het toekomstig beleid wordt tot midden juni in openbaar onderzoek gesteld.

Er worden superstorten voorzien in elke provincie, maar de milieubeweging twijfelt aan het nut van zulk een groot-schalige aanpak.

De centrale vraag op deze studiedag is of een milieuvriendelijke duurzame aanpak van het afvalprobleem mogelijk is en in hoeverre het afvalstoffenplan daaraan beantwoordt.

Sprekers zijn prof. BUEKENS (V.U.B.), Ir. F. PARENT (OVAM), W. HOOGENDIJK (milieubew. Ned.) en E. STUER (B.B.L.).

Tevens is er een politiek debat tussen milieubeweging en woordvoerders van diverse partijen (moderator Guy POLSPOEL).

Inlichtingen : B.B.L. 02/230.94.10
Elcker-ik 03/218.65.60

Dezelfde problematiek wordt behandeld op 3 bijeenkomsten, georganiseerd door de 'Werkgroep Ekologie en Energie' van Elcker-ik Gent op 15, 22 en 29 mei (Hoogstraat 9, om 20 u.).

NIEUWE PUBLIKATIES

"Aanwasbepaling bij populier"

B. Meuleman

LISEC - Bokrijk

Deze publikatie is gesteund op een onderzoek gesubsidieerd door het IWONL. Aan de hand van de grafisch voorgestelde onderzoeksresultaten kan de eigenaar of beheerder van populierenbossen, zonder enige voorkennis, het ogenblik bepalen waarop de exploitatie vanuit het oogpunt van de produktie het meest aangewezen is.

"Luchtpollutie en bossterfte"

M. Van Miegroet en V. Dua

Werkgroep S.E.B., rapport n°9 (verschijnt kortelings)

In dit rapport wordt een inventaris opgemaakt van de huidige bossterfte. Daarbij wordt gezocht naar de mogelijke oorzaken en naar de relatie met luchtpollutie.

TENTOONSTELLING
'OPEN RUIMTE'
TE DEURNE

Van 24 mei tot en met 4 juni 1985 organiseert het Cultureel Centrum Deurne de reizende tentoonstelling van de Koning Boudewijnstichting 'Open Ruimte, wat doen we ermee?'. Met de reizende tentoonstelling wil de Stichting de open ruimte in haar diverse aspecten onder de aandacht brengen van allen die ermee te maken hebben. Dit zijn zowel gebruikers als beleidsvoerders. De tentoonstelling heeft reeds verschillende gemeenten in Vlaanderen aangedaan en telkens was dit een gelegenheid om te onderzoeken hoe het met de open ruimte ter plaatse gesteld is. De tentoonstelling wordt geopend met een debat op donderdag 23 mei 1985. Op 25, 26 en 27 mei 1985 worden wandelingen georganiseerd. De werkgroep Deurne-Dorp verzorgt op 2 juni een rondleiding in het herwaarderingsgebied. Op 25 mei kunnen natuurliefhebbers in de voormiddag deelnemen aan de inventarisatie van de plantensoorten op de wegberm Ertbrugge samen met Natuur 2000. Voor alle inlichtingen : tel. 03/325.66.00
Sekretariaat CCD

'DE STRAAT WIL
EEN ANDERE STRAAT'

In de reeks 'Leefmilieu-Documentatie', uitgegeven door de Stichting Leefmilieu v.z.w., verscheen een nieuwe brochure (41 p.) met als titel 'De straat wil een andere straat'. De Stichting Leefmilieu wil met deze brochure de beleidsverantwoordelijken en het brede publiek warm maken voor de waarde en het belang van onze openbare leefruimten, die zo essentieel zijn voor het sociale verkeer, voor de omgang van de mensen met elkaar. Naast enkele algemene bemerkingen over het ontstaan van wegen en straten, over de kourante straatpatronen en de functies van straten, wordt voornamelijk aandacht besteed aan mogelijke oplossingen : het creëren van verkeersveilige straten, het vermijden van verkeerslawaaï, het toepassen van landschapszorg, het verminderen van verkeersopstoppen, het beperken van de ruimte-inname door het verkeer, het verfraaien van het straatbeeld, ... De brochure 'De straat wil een andere straat' kan tegen de prijs van 50 BF besteld worden bij de Stichting Leefmilieu v.z.w., p/a Rockoxkomplex-Kredietbank, Kipdorp 11 - 2000 Antwerpen (tel. : 03/231.64.48). Men kan ook het verschuldigde bedrag rechtstreeks overschrijven op het nummer 410-0024001-65 van de Stichting.